

ALLÒ SAGRAT DE JIMÉNEZ-BALAGUER

El juliol de 2012 Laurent Jiménez-Balaguer i jo vàrem conèixer-nos després d'un llarg silenci. Hospitalencs com som, ell va marxar a França el 1958, deixant-nos orfes durant més de cinquanta anys.

Jiménez-Balaguer va irrompre a l'escena artística catalana en la dècada dels anys cinquanta amb una pintura extraordinàriament vital, repleta de personatges fugaces que recordaven ocells o estels, bellugant-se i fugint inquietos per la superfície de la tela. Avalat per Josep Maria de Sucre i la crítica més solvent del moment, com ara la de Sebastià Gasch, Cesàreo Rodríguez Aguilera, Rafael Manzano González o Juan Eduardo Cirlot, va fer les primeres exposicions individuals a Barcelona, València i Madrid. Aquesta primera obra, pròxima a les tendències informalistes, necessitava expandir-se a l'experimentació amb altres suports com la ceràmica i l'escultura, i fer una pintura que damunt el suport li permetés corporeïtat i densitat.

Jiménez-Balaguer, nascut al barri de la Torrassa, des de les terres enlairades del Samontà i fins a la Marina destil·lava els colors ocres i marrons dels carrers i camins polsegosos, els vermells dels crepuscles i tots els blaus. L'ambició de ser pintor, la precarietat cultural del nostre país i la necessitat de fugir del desig patern de convertir-lo en metge, van refermar la seva decisió de fugir a París i treballar una pintura encara més directa i primitiva que ambicionava ser matèria. Un cop allà va treballar en diversos projectes murals d'edificis públics de França. Paral·lelament, i durant vint anys, fora dels circuits comercials habituals, la seva pintura es nodria d'elements que formaven part del rastre del temps, del seu origen que restava inesborrable malgrat l'oxigen d'un París cosmopolita.

La recerca d'un mateix, d'allò que és sagrat i inviolable, és per a Jiménez-Balaguer el motiu del seu treball i m'atreveria a afirmar que el de la seva existència, sotmès tot al signe d'una generació d'artistes catalans tacats pel desconsol de pertànyer a la postguerra espanyola.

A partir de la dècada dels vuitanta la utilització de cordes gruixudes tenyides de colors vermells contundents, blaus elèctrics i ocres, maridats en ocasions amb troncs i robes, serà persistent en tota la seva obra fins a l'actualitat. Disposades sobre la superfície creant tensions, embolcallant el bastidor i la tela, cosint-la o prenent formes corpòries, són una metàfora de la seva memòria personal i universal alhora. El cànem, la fusta, la tela, el color violent i les formes contingudes o expansives semblen apropar-nos a un record ancestral, al lligam irremeiable amb la terra, que persisteix en la gran incògnita de l'ésser humà.

En els darrers dos anys, Jiménez-Balaguer ha trencat el gran silenci que havia mantingut amb nosaltres. Gràcies a la seva generositat i entusiasme, l'any 2012 i de la mà de la Fundació Vila Casas, tornava amb una magnífica retrospectiva a l'espai de Can Framis de Barcelona i, un any després, el Museu de l'Hospitalet li organitzava una mostra a la seva ciutat natal.

El filòsof alemany Theodor Wiesengrund Adorno afirmava que en les etapes finals dels artistes es filtrava d'una manera inevitable la inquietant i esquiva, al mateix temps, substància de la mortalitat i que l'experiència i el patiment són sempre individuals.

Jiménez-Balaguer se'ns presenta al Museu de Montserrat amb una selecció d'obres que abracen les diferents etapes de la seva trajectòria des de 1956 fins a l'actualitat i es mostra, si cal, més clarivalent i lliure, insistint en els conflictes no resolts de la nostra societat.

Antoni Perna | L'Hospitalet, gener de 2015

LO SAGRADO DE JIMÉNEZ-BALAGUER

En julio de 2012 Laurent Jiménez-Balaguer y yo nos conocimos después de un largo silencio. Hospitalenses como somos, él se marchó a Francia en 1958, dejándonos huérfanos durante más de cincuenta años.

Jiménez-Balaguer irrumpió en la escena artística catalana en la década de los cincuenta con una pintura extraordinariamente vital, repleta de personajes fugaces que recordaban pájaros o estrellas moviéndose y huyendo inquietos por la superficie del lienzo. Avalado por Josep Maria de Sucre y la crítica más solvente del momento, como la de Sebastià Gasch, Cesàreo Rodríguez Aguilera, Rafael Manzano González o Juan Eduardo Cirlot, realizó las primeras exposiciones individuales en Barcelona, Valencia y Madrid. Esta primera obra, próxima a las tendencias informalistas, necesitaba expandirse hacia la experimentación con otros soportes como la cerámica y la escultura, y hacer una pintura que sobre el soporte le permitiera corporeidad y densidad.

Jiménez-Balaguer, nacido en el barrio de la Torrassa, desde las tierras altas del Samontano y hasta la Marina destilaba los colores ocres y marrones de las calles y caminos polvorientos, los rojos de los crepúsculos y todos los azules. La ambición de ser pintor, la precariedad cultural de nuestro país y la necesidad de huir del deseo paterno de convertirlo en médico, fortalecieron su decisión de huir a París y trabajar una pintura aún más directa y primitiva que ambicionaba ser materia. Una vez allí trabajó en diferentes proyectos murales de edificios públicos de Francia. Paralelamente, y durante veinte años, fuera de los circuitos comerciales habituales, su pintura se nutría de elementos que formaban parte del rastro del tiempo, de su origen que permanecía imborrable a pesar del oxígeno de un París cosmopolita.

La búsqueda de uno mismo, de aquello que es sagrado e inviolable, es para Jiménez-Balaguer el motivo de su trabajo y me atrevería a afirmar que el de su existencia, sometido todo al signo de una generación de artistas catalanes manchados por el desconsuelo de pertenecer a la posguerra española.

A partir de la década de los ochenta la utilización de gruesas cuerdas teñidas de contundentes colores rojos, azules eléctricos y ocres, acompañados en ocasiones por troncos y tejidos, será persistente en toda su obra hasta la actualidad. Dispuestas sobre la superficie creando tensiones, envolviendo el bastidor y la tela, cosiéndola o tomando formas corpóreas, son una metáfora de su memoria personal y universal a la vez. El cáñamo, la madera, la tela, el color violento y las formas contenidas o expansivas parecen acercarnos a un recuerdo ancestral, al vínculo irremediable con la tierra, que persiste en la gran incògnita del ser humano.

En los dos últimos años, Jiménez-Balaguer ha roto el gran silencio que había mantenido con nosotros. Gracias a su generosidad y entusiasmo, el año 2012 y de la mano de la Fundació Vila Casas, volvía con una magnífica retrospectiva en el espacio de Can Framis de Barcelona, y un año después, el Museo de l'Hospitalet organizaba una muestra en su ciudad natal.

El filósofo alemán Theodor Wiesengrund Adorno afirmaba que en las etapas finales de los artistas se filtraba de una forma inevitable la inquietante y esquiva, al mismo tiempo, substancia de la mortalidad y que la experiencia y el sufrimiento son siempre individuales.

Jiménez-Balaguer se nos presenta en el Museo de Montserrat con una selección de obras que abrazan las diferentes etapas de su trayectoria desde 1956 hasta la actualidad y se muestra, si cabe, más clarivalente y libre, insistiendo en los conflictos no resueltos de nuestra sociedad.

Antoni Perna | L'Hospitalet, enero de 2015

THE SACREDNESS OF JIMÉNEZ-BALAGUER

Laurent Jiménez-Balaguer and I met, after a long silence, in July 2012. From Hospitalet, as we both are, he left for France in 1958, making orphans of us for over fifty years.

Jiménez-Balaguer burst into the Catalan artistic scene in the fifties, with extraordinarily lively paintings full of transient characters that brought birds and stars into mind, restlessly moving around the surface of the canvas, trying to escape. With the endorsement of Josep Maria de Sucre and the most solid critical response of the time— coming from Sebastià Gasch, Cesàreo Rodríguez Aguilera, Rafael Manzano González and Juan Eduardo Cirlot—, he carried out his first solo exhibitions in Barcelona, Valencia and Madrid. This first work, made in the similar informal spirit, needed to open up to experimentation through other supports, such as ceramic and sculpture, which, when painted, conferred corporeality and density to his art.

Jiménez-Balaguer, born in the neighbourhood of la Torrassa, unearthed all the colours from the soaring ground of Samontà all the way to the Marina; from the ochres and browns of streets and dusty pathways to the red tones of dusk and the entire spectrum of blue. The ambition to become a painter, our country's cultural precariousness and the urge to flee from a fatherly desire to turn him into a doctor, reinforced his decision to flee to Paris and work on an even more immediate and primitive form of painting that seemed to long to become matter. In Paris he worked on several mural projects for French public buildings. Concurrently, and for twenty years, outside of the habitual commercial circuits, his paintings fed on elements that made up the footprints of time, from its origins, which remained indelible despite the oxygen of cosmopolitan Paris.

The quest to find one's self, for that which is sacred and inviolable, is the root of Jiménez-Balaguer's work, and I would even dare to stay, of his very existence, subjected to and stained by, as he was—alongside an entire generation of Catalan artists—, the grief of belonging to the Spanish postwar years.

From the eighties onward, the use of thick ropes—dyed in forceful reds, electric blues and ochres, sometimes combined with logs and cloths— became a constant in his work, to this very day. Arranged upon the surface, creating tension, wrapped around the frame and the canvas, either holding it together or taking on corporeal shapes, they're a metaphor of both his personal and universal memory. Hemp, wood, canvas, the violent colours and contained or expansive shapes seem to bring us closer to an ancestral memory—to the inevitable link to the earth— which still remains within the great mystery of the human condition.

In the past two years, Jiménez-Balaguer has breached the great silence that he'd upheld toward us. Thanks to his generosity and enthusiasm, in 2012, made possible by the Vila Casas Foundation, he returned with a magnificent retrospective in the Can Framis space in Barcelona, and one year later, the Museum of l'Hospitalet has organised an exhibition in his home town.

The German philosopher Theodor Wiesengrund Adorno sustained that in artists' final stages, the substance of mortality inevitably, unnervingly and elusively leaks through, and that experience and suffering are always individual.

Jiménez-Balaguer's art is on display at the Museum of Montserrat: a selection of his works which encompasses the different stages of his trajectory, from 1956 until present days, revealing himself in a freer and discerning way, when necessary, and insisting upon the unsolved conflicts of our society.

Antoni Perna | L'Hospitalet, January 2015

Allò sagrat de Jiménez-Balaguer Obres 1956-2014

Museu de Montserrat,
del 13 de març al 5 de juliol
de 2015
Sala Daura

Amb la col·laboració de

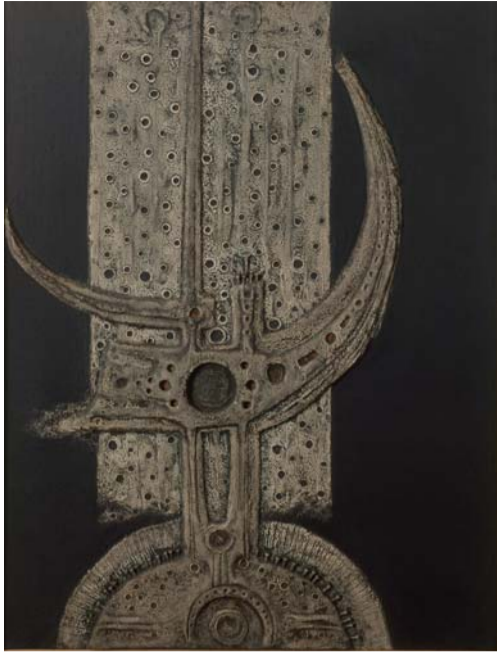
TeclaSala

Ajuntament de L'Hospitalet

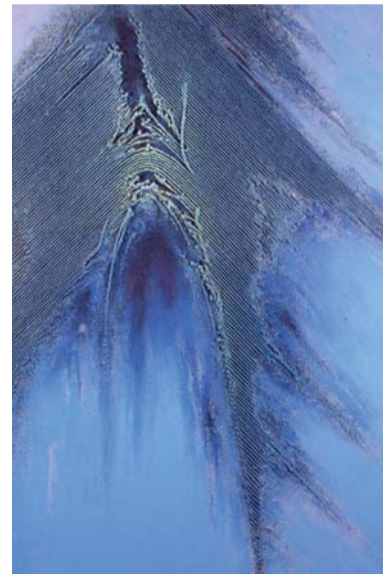
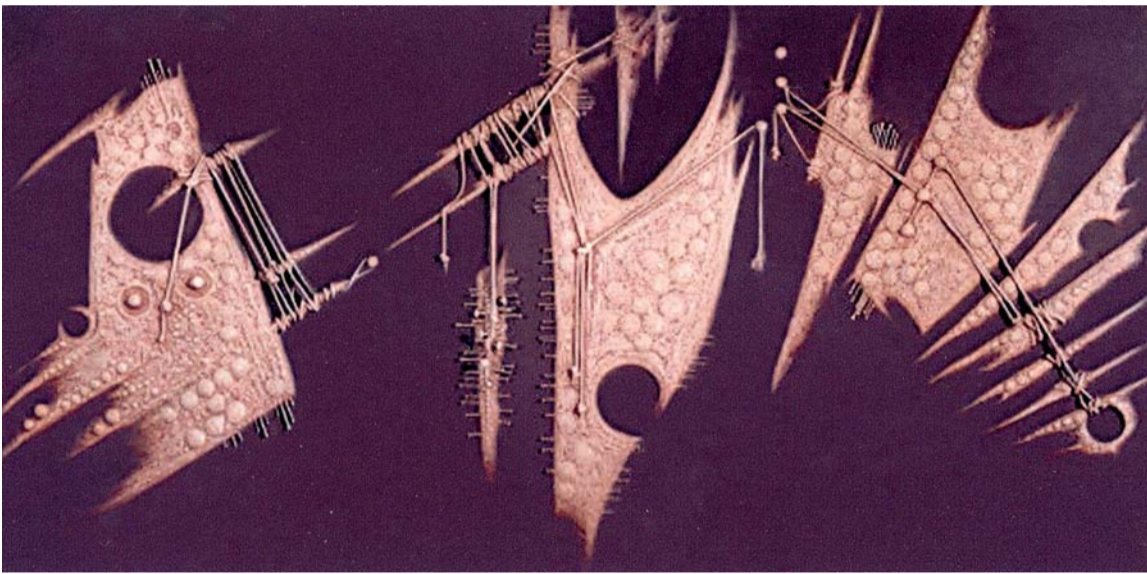
Abadia de Montserrat

Mouvement évolutif
1968
130 x 97 cm
Fusta i acrílic sobre tela

Sans titre
1977
164 x 116 cm
Fusta i acrílic sobre tela

Renaissance
1987
150 x 110 cm
Cordes i acrílic sobre quadrícula metàl·lica

Les corps d'une mémoire
Triptic
1980
190 x 130 cm
Fusta, cordes, claus i acrílic sobre tela

Sans titre
1987
195 x 131 cm
Cordes i acrílic sobre tela

Attaches de mer
2001
105 x 205 cm
Fusta, cordes, claus i acrílic sobre tela

De toi à moi
Triptic
2010
113 x 148 cm
Drap, cordes i acrílic sobre tela

Mémoire et matière
2013
104 x 138 cm
Fusta, claus, cordes, drap i acrílic sobre tela

Réalité brutale
2014
97 x 130 cm
Fusta, drap i acrílic amb sorra sobre tela